

BỘ QUỐC PHÒNG
HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ

HỒ DUY VĨNH

ĐỔI MỚI CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN CỔ ĐỘNG

Ở CÁC TRUNG, LỮ ĐOÀN CÔNG BINH

QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM HIỆN NAY

LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHÍNH TRỊ HỌC

HÀ NỘI - 2013

BỘ QUỐC PHÒNG
HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ

HỒ DUY VĨNH

**ĐỔI MỚI CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN CỔ ĐỘNG
Ở CÁC TRUNG, LỮ ĐOÀN CÔNG BINH
QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM HIỆN NAY**

Chuyên ngành: Xây dựng Đảng và Chính quyền Nhà nước

Mã số : 62 31 02 03

LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHÍNH TRỊ HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

1. PGS, TS Nguyễn Văn Thắng
2. PGS, TS Vũ Đình Tấn

HÀ NỘI - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực, có nguồn gốc xuất xứ rõ ràng.

TÁC GIẢ LUẬN ÁN

Hồ Duy Vĩnh

MỤC LỤC

Trang

TRANG PHỤ BÌA	
LỜI CAM ĐOAN	
MỤC LỤC	
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	
MỞ ĐẦU	5
TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	10
Chương 1 NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ LÝ LUẬN ĐỔI MỚI CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN CỔ ĐỘNG Ở CÁC TRUNG, LỮ ĐOÀN CÔNG BINH QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM	30
1.1. Trung, lữ đoàn công binh và công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lữ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam	30
1.2. Quan niệm, những vấn đề có tính nguyên tắc và tiêu chí đánh giá đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lữ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam	45
Chương 2 THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ KINH NGHIỆM ĐỔI MỚI CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN CỔ ĐỘNG Ở CÁC TRUNG, LỮ ĐOÀN CÔNG BINH QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM	62
2.1. Thực trạng đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lữ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam	62
2.2. Nguyên nhân và một số kinh nghiệm đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lữ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam	78
Chương 3 YÊU CẦU VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP CƠ BẢN ĐỔI MỚI CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN CỔ ĐỘNG Ở CÁC TRUNG, LỮ ĐOÀN CÔNG BINH QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM HIỆN NAY	91
3.1. Những yêu tố tác động và yêu cầu đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lữ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay	91
3.2. Những giải pháp cơ bản đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lữ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay	109
KẾT LUẬN	152
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	155
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	156
PHỤ LỤC	168

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Thứ tự	Chữ viết đầy đủ	Chữ viết tắt
1	Chủ nghĩa xã hội	CNXH
2	Chủ nghĩa tư bản	CNTB
3	Chủ nghĩa đế quốc	CNĐQ
4	Công binh	CB
5	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa	CNH, HĐH
6	Công nhân viên quốc phòng	CNVQP
7	Công tác đảng, công tác chính trị	CTĐ, CTCT
8	Diễn biến hòa bình	DBHB
9	Hạ sĩ quan, binh sĩ	HSQ - BS
10	Khoa học công nghệ	KHCN
11	Phụ lục	PL
12	Quân đội Nhân dân	QĐND
13	Quân nhân chuyên nghiệp	QNCN
14	Tuyên truyền cổ động	TTCD
15	Tư bản chủ nghĩa	TBCN
16	Xã hội chủ nghĩa	XHCN

MỞ ĐẦU

1. Giới thiệu khái quát về công trình nghiên cứu

Công tác TTCĐ là mũi nhọn xung kích, vũ khí sắc bén trên mặt trận tư tưởng của Đảng, là hình thức cơ bản của công tác tư tưởng trong quân đội. Hiện nay trước sự phát triển mới của tình hình nhiệm vụ cách mạng, yêu cầu mới của nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, của quân đội nói chung, các trung, lũ đoàn công binh nói riêng, đòi hỏi phải tiếp tục đổi mới công tác tư tưởng, nhất là công tác TTCĐ. Vì vậy, tác giả lựa chọn đề tài nghiên cứu có tên là: *“Đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay”*. Thực hiện công trình này, tác giả đã nung nấu, ấp ủ trong quá trình học tập, công tác ở Binh chủng CB gần 30 năm, trực tiếp tổ chức thực hiện, chỉ đạo, nghiên cứu, đăng các công trình khoa học trên các tạp chí có uy tín trong và ngoài quân đội về công tác TTCĐ. Đồng thời dựa chắc trên nền tảng lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, các quan điểm, đường lối đổi mới của Đảng; tham khảo, kế thừa kết quả nghiên cứu của các công trình khoa học đã công bố có liên quan đến đề tài; cùng với các báo cáo sơ kết, tổng kết ở các trung, lũ đoàn CB và số liệu điều tra, khảo sát của tác giả để giải quyết những nhiệm vụ mà công trình nghiên cứu đặt ra.

Kết cấu công trình gồm: Mở đầu, tổng quan vấn đề nghiên cứu, 3 chương (6 tiết), kết luận, danh mục các công trình khoa học đã công bố của tác giả, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục. Với dung lượng 3 chương (6 tiết), đảm bảo cho công trình được triển khai đầy đủ cơ sở lý luận và thực tiễn, từ đó đề xuất các giải pháp cơ bản đổi mới công tác TTCĐ ở các trung, lũ đoàn CB QĐND Việt Nam hiện nay. Đây là một công trình khoa học độc lập, không có sự trùng lặp với bất cứ công trình khoa học nào đã công bố.

2. Lý do lựa chọn đề tài

Công tác TTCĐ là một hình thức cơ bản, một bộ phận của công tác tư tưởng ở các trung, lũ đoàn CB, trực tiếp góp phần trang bị cho cán bộ, chiến sĩ thế giới quan khoa học, niềm tin cộng sản chủ nghĩa, những phẩm chất chính trị, đạo đức, phẩm chất chiến đấu; thông tin nhanh chóng, chính xác, kịp thời những sự kiện, tình hình mọi mặt đang diễn ra trong nước và trên thế giới, cổ vũ, động viên, hướng dẫn cán bộ, chiến sĩ phấn đấu hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Thực tiễn xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của các trung, lũ đoàn CB đã khẳng định vị trí, vai trò quan trọng của công tác TTCĐ. Những năm qua quán triệt đường lối, quan điểm đổi mới của Đảng, công tác TTCĐ ở các trung, lũ đoàn CB đã từng bước được đổi mới về nội dung, hình thức, phương pháp tiến hành và đạt được những kết quả khả quan, góp phần trực tiếp vào xây dựng các tổ chức đảng trong sạch vững mạnh, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, xây dựng nhân tố chính trị - tinh thần, yếu tố quyết định sức mạnh tổng hợp, sức chiến đấu của các trung, lũ đoàn CB. Tuy nhiên, so với yêu cầu, nhiệm vụ thì đổi mới công tác TTCĐ ở các trung, lũ đoàn CB còn bộc lộ không ít những hạn chế, bất cập cả về nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể, lực lượng tiến hành; việc đổi mới nội dung, hình thức, phương pháp TTCĐ có mặt còn bảo thủ, trì trệ; cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật đảm bảo cho công tác TTCĐ còn nhiều khó khăn, hạn chế. Một bộ phận cán bộ, chiến sĩ có biểu hiện suy thoái về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, giảm sút ý chí, niềm tin, chấp hành pháp luật, kỷ luật không nghiêm, làm việc cầm chừng, “trung bình chủ nghĩa”.

Các trung, lũ đoàn công binh có vị trí, vai trò rất quan trọng trong QĐND Việt Nam, được biên chế trực thuộc Binh chủng Công binh và các quân khu, quân đoàn, quân chủng. Hoạt động của bộ đội công binh thường

diễn ra trên các địa hình phức tạp, khó khăn, gian khổ, trực tiếp tiếp xúc với nhiều chủng loại phương tiện, khí tài, trang bị kỹ thuật hiện đại, bom, mìn, vật liệu nổ...rất nguy hiểm. Trong chiến tranh các trung, lữ đoàn công binh làm nhiệm vụ bảo đảm chiến đấu và chiến đấu trên khắp các chiến trường, góp phần to lớn vào thắng lợi chung của quân đội, của dân tộc. Trong thời bình, các trung, lữ đoàn công binh thực hiện nhiệm vụ trên “trận chiến mới” không kém phần gian khổ, ác liệt, luôn có nguy cơ đe dọa đến tính mạng: rà, phá bom, mìn khắc phục hậu quả chiến tranh, xây dựng các công trình ngầm, công trình mật bảo đảm an ninh quốc gia, ứng cứu thiên tai, hỏa hoạn, cứu hộ, cứu nạn... và tham gia phát triển kinh tế - xã hội xây dựng đất nước. Bước vào giai đoạn mới, quán triệt và thực hiện Nghị quyết Đại hội XI của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ IX, thực hiện phương hướng xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại; đòi hỏi phải tập trung xây dựng các trung, lữ đoàn CB vững mạnh về chính trị, tinh thông về trình độ kỹ thuật, chiến thuật đáp ứng yêu cầu của phương thức đấu tranh bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ mới, không chỉ giỏi trên lĩnh vực đấu tranh vũ trang, bảo đảm sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu, mà còn giỏi trên mặt trận tư tưởng - văn hóa, phòng chống “DBHB” và “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” từ bên trong.

Mặt khác xu thế toàn cầu hóa, sự phát triển mạnh mẽ của cách mạng KHCN, sự chống phá quyết liệt của kẻ thù giai cấp, kẻ thù dân tộc và mặt trái của nền kinh tế thị trường đang đặt ra những thời cơ, thách thức mới, tiềm ẩn nhiều yếu tố bất trắc, khó lường. CNDQ và các thế lực thù địch nuôi tham vọng làm biến chất Đảng, Nhà nước và Quân đội, làm cho cách mạng nước ta đi chệch định hướng XHCN; chúng đẩy mạnh chiến lược “DBHB”, xuyên tạc, bóp méo sự thật, gieo rắc tâm trạng hoài nghi, giao động trong nhân dân, làm suy yếu về chính trị, tinh thần của cán bộ, chiến

sĩ trong quân đội. Chúng triệt để lợi dụng KHCN, các phương tiện thông tin đại chúng, Internet, các diễn đàn quốc tế như một công cụ vô cùng lợi hại để tuyên truyền các quan điểm, tư tưởng tư sản, đạo đức, lối sống phương Tây vào các tầng lớp xã hội, xuyên tạc đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước ta. Mặt trái của nền kinh tế thị trường với sự quản lý còn có mặt yếu kém, thiếu đồng bộ đã xuất hiện phân cực giàu, nghèo khá lớn trong xã hội, sự gia tăng của các loại tội phạm, tệ nạn xã hội, tham ô, tham nhũng, nhất là sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên. Tất cả những vấn đề đó đang hàng ngày, hàng giờ tác động đa chiều đến nhận thức, tâm tư, tình cảm, trách nhiệm của cán bộ, chiến sĩ ở các trung, lũ đoàn CB.

Vì vậy, “*Đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt nam hiện nay*” là vấn đề vừa có ý nghĩa lý luận, thực tiễn sâu sắc và mang tính cấp thiết hiện nay.

3. Mục đích nghiên cứu của đề tài

Nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

** Đối tượng nghiên cứu*

Đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam.

** Phạm vi nghiên cứu*

Luận án tập trung nghiên cứu đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay. Phạm vi khảo sát đến một số trung, lũ đoàn công binh thuộc Binh chủng Công binh, Quân khu 1, Quân khu 7, Quân đoàn 1, Quân đoàn 4, Quân chủng Hải quân, Quân chủng PK - KQ. Các tư liệu, số liệu giới hạn chủ yếu từ năm 2007 đến nay.

5. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài

** Đóng góp mới của đề tài*

- Xây dựng quan niệm đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam.

- Nghiên cứu rút ra một số kinh nghiệm đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam.

- Đề xuất những giải pháp cơ bản đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay.

** Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài*

- Kết quả nghiên cứu của luận án cung cấp thêm cơ sở khoa học giúp cho lãnh đạo, chỉ huy các cấp ở các trung, lũ đoàn công binh nghiên cứu, vận dụng vào quá trình lãnh đạo, chỉ đạo đổi mới công tác tuyên truyền cổ động ở các trung, lũ đoàn công binh Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay.

- Luận án có thể sử dụng làm tài liệu tham khảo phục vụ cho nghiên cứu, giảng dạy môn CTĐ, CTCT trong các nhà trường quân đội.